

Smittspridaren nr 1 2024

Anmälningar till Smittskyddsläkaren i Region Västerbotten under 2023

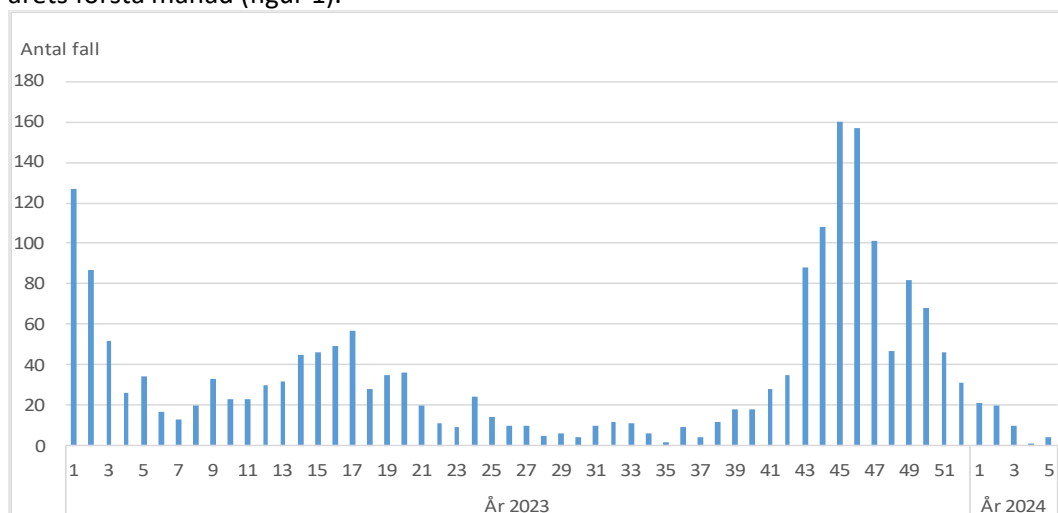
Under 2023 hade vi ungefär samma nivåer av de flesta anmälningspliktiga infektionssjukdomar som under 2022 och åren innan pandemin. En ökning av invasiva grupp A streptokocker har konstaterats i länet, liksom resten av Sverige under 2023. Vi har även sett en ökning av antalet fall av ESBL. En minskning av nydiagnostiserade blodsmittor kan konstateras, vilket är positivt så länge det inte beror på minskad provtagning. I detta nummer presenteras årsstatistik för de smittsamma sjukdomar som kan vara av allmänt intresse och som anmäls via Sminet under 2023. Bakom alla siffror finns ett visst mörkertal av personer som inte provtagit sig eller blivit provtagna.

I länet bor drygt 275 000 personer, varav cirka 80 % bor i kustkommunerna. Vissa justeringar i statistiken kan behöva göras i efterhand. Vad gäller covid-19, influensa, RSV och vinterkräksjuka räknas säsongerna över årsskiftet varför innevarande säsong ännu inte kan summeras.

Vintersmittor

Covid-19

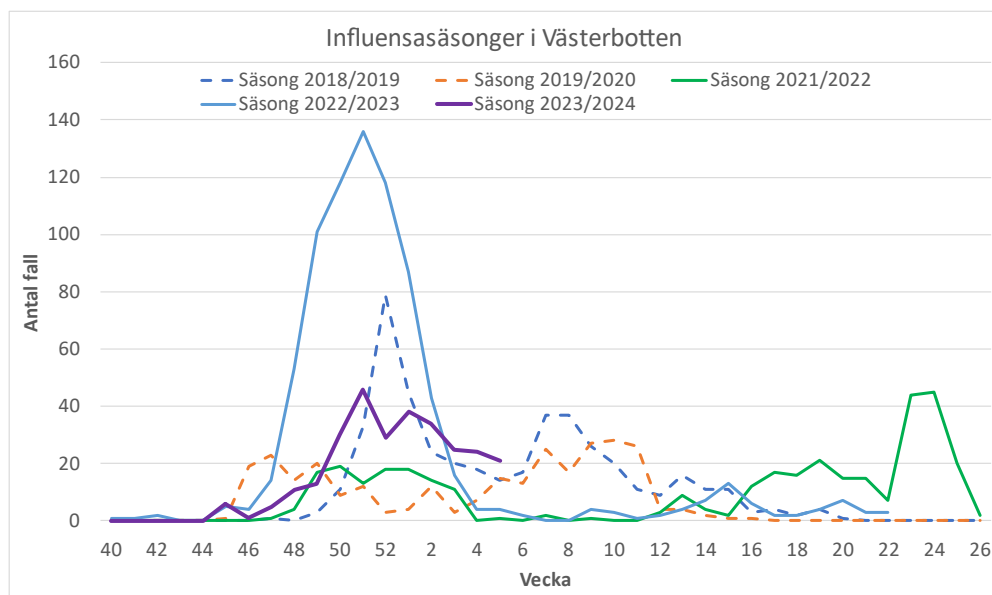
I maj 2023 meddelade WHO att covid-19 upphörde att betraktas som ett internationellt hot mot människors hälsa. Redan tidigare under våren hade provtagningsmönstret förändrats då personal slutade provtas för covid-19 vid symtom. Den variant av sars-Cov-2 som dominerat under 2023 har varit omikronvarianten och dess undergrupper. Smittspridningen hösten 2023 började ta fart vecka 43 och var på en relativt hög nivå till och med vecka 47–48 (figur 1). Detta märktes framför allt inom vården och på äldreboenden. Antalet fall har legat på låga nivåer sedan slutet på året och under årets första månad (figur 1).

Figur 1: Antal fall av covid-19 per vecka under 2023 och till och med vecka 5, 2024.

Influensa

Pågående influensasäsong 2023/2024 pågår och den har hittills inte varit lika intensiv som föregående säsong 2022/2023. Från säsongstart vecka 48 fram till första februari har Västerbotten 266 fall av influensa (figur 2). Motsvarande tidsperiod säsongen 2022/2023 konstaterades 677 fall i Västerbotten. Viktigt att komma ihåg att provtagningen var väsentligt högre under hela 2021 och 2022. Diagnostiserade fall av influensa denna säsong har huvudsakligen varit influensa A (99 %) och det är både H3N2 (30 %) och H1N1 (70 %) som cirkulerar. Enstaka fall av influensa B har diagnostiserats under säsongen och det återstår att se om smittspridningen av influensa B kommer att ses på vårkanten, vilket är vanligt de säsonger då influensa B sprids.

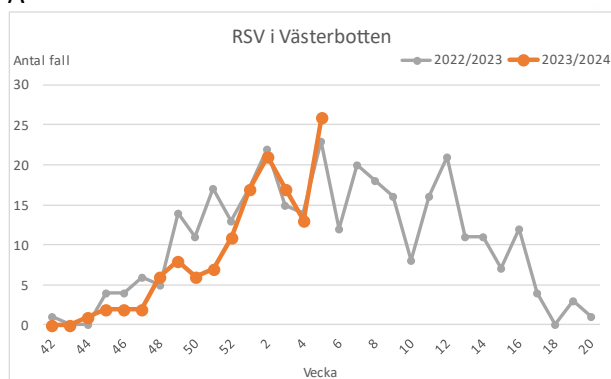

Figur 2: Influensasäsonger i Västerbotten sedan 2018, säsongen 2020/2021 är exkluderad då influensan uteblev under covid-19. Innevarande säsong 2023/2024 (lila linje) till och med vecka 5.

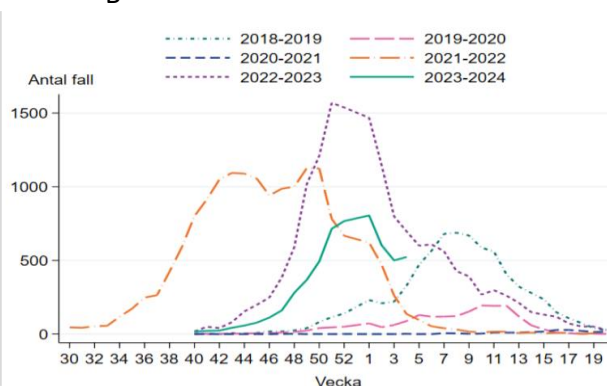
RSV (Respiratory syncyticalvirus)

Första fallet av RSV denna säsong diagnostiserades vecka 44 i Västerbotten och antalet fall har sakta ökat sedan dess (figur 3A). Sedan vecka 3, 2024 ses en ökning i Sverige och så även i Västerbotten (figur 3A och B) och ökningen sker nu främst bland barn under 5 år. Föregående säsong 2022/2023 var den andra intensiva säsongen i rad efter en i princip utebliven säsong 2020/2021 (figur 3b). Säsongen 2022/2023 kännetecknades av en nationellt tidig epidemistart vecka 44 och avslut vecka 16, 2023. (Figur 3B)

A

B

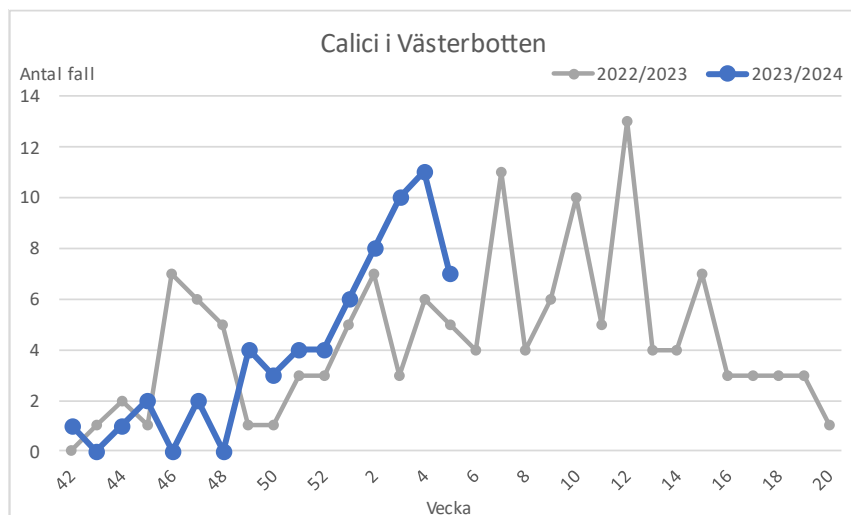

Figur 3: A) Antal rapporterade fall av RSV-virus i Västerbotten per vecka säsong 2023/2024 (orange linje) och förra säsongen 2022/2023 (grå linje). **B)** RSV i Sverige från säsong 2018/2019 till och med nuvarande säsong 2023/2024. [Veckorapporter RSV-FoHM](#)

Vinterkräksjuka (calici)

Vinterkräksjukasäsongen pågår nationellt sedan vecka 49 och de senaste 2–3 veckorna har fler fall rapporterats än under samma period förra säsongen. I Västerbotten ser vi en ökning av fall sedan vecka 52 (figur 4).

Förra säsongen för vinterkräksjuka pågick mellan vecka 40 2022 till vecka 20 2023.

Figur 4: Diagnostiserade fall av calici i Västerbotten nuvarande säsong (blå linje) och föregående säsong 2022/2023 (grå linje).

Vaccinationer

Covid-19

Intresset för att vaccineras mot covid-19 har varierat under 2023. För den dos som gavs hösten/julen 2022/2023 var intresset stort medan det var färre som tog den sk vårdosen i mars-april 2023. Hösten 2023 var det samvaccination för säsongsinfluensa och covid-19 vilket vi tolkar som ett framgångsrikt koncept. Vaccinationsinsatsen pågår fortfarande och vaccinationstäckningen hos de som är 65 år och äldre är 79 procent för covid-19. Detta är mycket glädjande.

Influensavaccination

Intresset för influensavaccinering säsongen 2023/2024 har varit högt och i skrivande stund har 74 procent av länets invånare 65 år och äldre vaccinerats mot influensa. Fler har vaccinerats denna säsong än förra säsongen (69 procent). Vi är nära att nå målet satt av WHO som är minst 75 % vaccinationstäckning hos gruppen 65 år och äldre. Vaccination är viktigt för att minska risken för allvarlig sjukdom.

Pneumokockvaccination

Totalt 6 644 doser pneumokockvaccin gavs i Västerbotten 2023. Av dessa gavs 5 822 till personer 65 år och äldre. Av doser givna till 65+ är fördelningen 3 249 doser till kvinnor (56%) och 2 573 doser till män (44 %) Vaccinationstäckning i åldersgruppen 65 år och äldre är dock svårberäknad då vaccinet har funnits länge och har rekommenderats till riskgrupper. I Västerbotten ges vaccinet kostnadsfritt sedan november 2022 till åldersgruppen 65+ samt till yngre riskgrupper. En ytterligare försvårande omständighet är att revaccination rekommenderas vart 5:e år.

Enligt försäljningsdata från MSD (vaccinföretag) har Västerbotten en vaccinationstäckning på 58 % i åldersgruppen 65 år och äldre och ligger på rank 4 i landet.

Vaccination mot kikhosta

Folkhälsomyndigheten kom med en rekommendation om kikhostvaccination till gravida 18/8–2022, och är kostnadsfri i Västerbotten från den 1 januari 2023 efter beslut i regionfullmäktige.

Vaccinationen bidrar till att skydda både den gravida och det nyfödda barnet.

I Västerbotten gavs under 2022 totalt 404 doser vaccin mot kikhosta till kvinnor i åldrarna 20–44 år och av dessa gavs 379 doser mellan 1/10–31/12 2022.

Datauttaget är från PowerBI och det går inte att utläsa om personer är gravida eller inte. Totalt gavs 1 410 doser kikhostevaccin till kvinnor i åldrarna 20–44 år under 2023. Jämförelsevis kan män i samma åldersgrupp studeras där endast 27 doser vaccin innehållande kikhostevaccin gavs under 2023, varför vi kan dra slutsatsen att de allra flesta givna doser till kvinnor är givna till gravida. Smittskydd arbetar tillsammans med kompetenscentrum för mödra- och barnhälsovård för att säkerställa att gravida informeras om rekommendationen rörande kikhostevaccin samt att informationen ges i hela länet.

Lathund handläggning av smittsamma sjukdomar enligt SML

För att underlätta handläggningen av smittsamma sjukdomar enligt smittskyddslagen finns en lathund riktad till sjuksköterskor och läkare inom primärvården. Lathunden finns på första sidan www.regionvasterbotten.se/smittskydd - Lathund för hälsocentraler angående smittskyddslagen.

Strama (Antibiotika eller inte)

Strama Västerbotten jobbar mot antibiotikaresistens och för en rationell antibiotikaanvändning i länet. Inom slutenvården har infektionskliniken arbetat med antibiotikaronder kunnat visa på en förkortad antibiotikabehandlingstid som en del i arbetet med en god infektionsbehandling till patienterna. Antibiotikamätaren är utvecklad av vårdhygien för att respektive enhet inom slutenvården ska kunna följa sin antibiotikakonsumtion och kunna utvärdera förändringar i behandlingsregim. Antibiotikaförskrivningen har fortsatt att öka senaste året i samtliga regioner, även i Västerbotten. Primärvården i Västerbotten har fortfarande lägst förskrivning i landet med 222 recept/1000 invånare under det gångna året (figur 5). Se mer statistik på [Kvartalsrapporter antibiotikaförsäljning FoHM](#)

Figur 5: Antibiotikaförskrivning inom öppenvården i Sverige med antal recept per 1000 invånare per år mellan 2000–2023.

Inom primärvården kan antibiotikaförskrivningen nu följas via PVQ/Medrave där diagnoskopplade data för respektive hälsocentral finns presenterad. För öppenvården finns [Behandlingsrekommendationer för vanliga infektioner\(regnbågshäftet\)](#) framtagna av Strama och Folkhälsomyndigheten. Dessa kan beställas i tryckt form via smittskydds-enheten (begränsat antal).

Nätverket för läkare med ansvar för särskilda boenden för äldre har under året haft flera träffar med utbyte av erfarenheter och utbildningsinsatser. Detta år har mätningar av antibiotikaanvändning på särskilda boenden (HALT) varit ett tema i fokus.

Friskare förskola

I augusti kom regeringen med beslutet att ge Folkhälsomyndigheten uppdraget att revidera kunskapsöversikten "Smitta i förskolan" som senast ska vara klart 31 mars 2024. Detta är ett område som inte varit prioriterat med anledning av pandemin. I Västerbotten har vi senast haft utbildningsinsatser i förskolorna 2015, så det är ett efterlängtat område att ta tag i. Vi har ett gott samarbete med barnhälsovården gällande dessa frågor. Med anledning av de långa avstånden till de olika kommunerna som det berör har vi funderat kring vad som är mest givande, såväl som effektivt. Efter att ha reflekterat kring olika alternativ, så landade vi i idén om ett specifikt Hälsoombud på förskolan. Syftet med detta Hälsoombud är att fungera som en förlängd länk mellan rektor och pedagoger. Någon som är lite mer ansvarig gällande frågorna kring hygien och smitta, och som kan agera som ett bollplank/stöd.

Smittskydd/BHV ↔ Rektor/Ombud ↔ Pedagoger

I höstas skickade vi ut en inbjudan om ett gemensamt dialogmöte till hela regionens förskole-rektorer för att väcka ett intresse kring idén om Hälsoombud, samt att reflektera kring för- och nackdelar kring upplägget. Det var en övervägande positiv respons bland de 70–80 rektorer som närvarade. Nästa steg i denna process blir att erbjuda digitala utbildningsinsatser till dessa Hälsoombud under 2024, som i sin tur får utbilda sina kollegor. I väntan på utbildningsinsatserna har vi gjort en kraftansamling och uppdaterat våra dokument på hemsidan. Vi har också valt att skapa en helt ny rubrik med namnet "[Friskare förskola](#)".

Västerbotten har även sju förskolor som ska vara med i Pilotprojektet "Friskare förskola - bli en antibiotikasmart förskola" 2024 som drivs av HYFS och Folkhälsomyndigheten. Syftet i projektet är att arbeta mer systematiskt med hygien, smitta och infektioner.

Smittskyddsträff 16 oktober save the date!

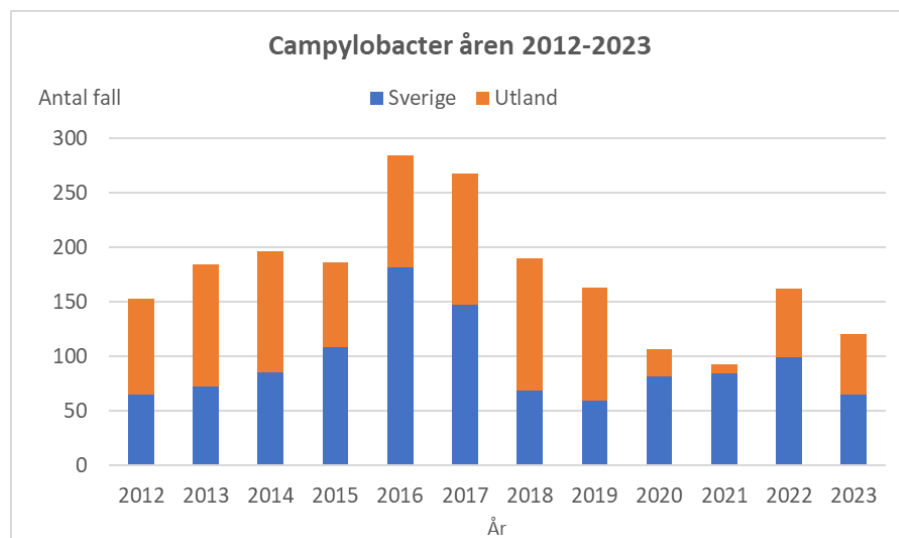
Vi har bokat lokal på Clarion hotell för årets smittskyddsträff. Spara redan nu ner datumet i era almanackor så kommer vi att skicka ut inbjudan till dagen efter sommaren.

Årsstatistik över smittsamma sjukdomar i Västerbotten under 2023

Magtarminfektioner

Campylobacter: Under året anmäldes 120 fall, jämfört med 162 fall året innan. Antal smittade i Sverige var 65 (54 %). Fallen var spridda i åldrarna 1–84 år med medianålder 47 år. Av de smittade var 57 % män och 43 % kvinnor. Mat var angiven som sannolik smittkälla för 109 personer (91 %). Smittväg saknades för 46 fall men för majoriteten av dem bedöms mat som sannolik smittkälla.

Antalet diagnostiserade fall av campylobacter under 2023 var lägre än 2022 och åren innan pandemin (figur 6).

Figur 6: Antal fall av campylobacter i Västerbotten smittade i Sverige (blå) och utomlands (orange) åren 2012–2023.

Salmonella: Det anmäldes 28 fall av salmonella 2023 att jämföra med 21 fall år 2022. Antalet fall som var smittade i Sverige var 19 st (68 %) vilket är ovanlig hög andel och medianåldern var 31 år (1–83 år). Lika många fall bland män som kvinnor.

Giardia: Under året anmäldes 13 fall, jämfört med 34 fall året innan. Majoriteten var smittade utomlands (85 %). Giardia är en smittspåringspliktig sjukdom och alla hushållskontakter med symtom ska provtas. Även symtomfria personer i hushållet som har riskyrke eller är förskolebarn ska lämna prov. Alla bekräftade fall ska erbjudas behandling, även asymtomatiska bärare.

EHEC (Enterohemorragiska Escherichia coli): Under året anmäldes 17 fall jämfört med 15 fall året innan. Sverige var vanligaste smittland med 12 fall (70 %). Fall var spridda i åldrarna 1-82 år med en medianålder av 50 år.

Cryptosporidium: Under året rapporterades endast 9 fall i Västerbotten, jämfört med 29 fall året innan. Fem var smittade i Sverige och fyra utomlands.

Sedan mitten av december pågår ett utbrott av cryptosporidium med fall smittade i Sverige. Fall har rapporterats från 14 regioner, inget fall från Västerbotten. Gemensam smittkälla misstänks i detta utbrott. Epidemiologisk utredning pågår för att försöka identifiera vilket livsmedel det är.

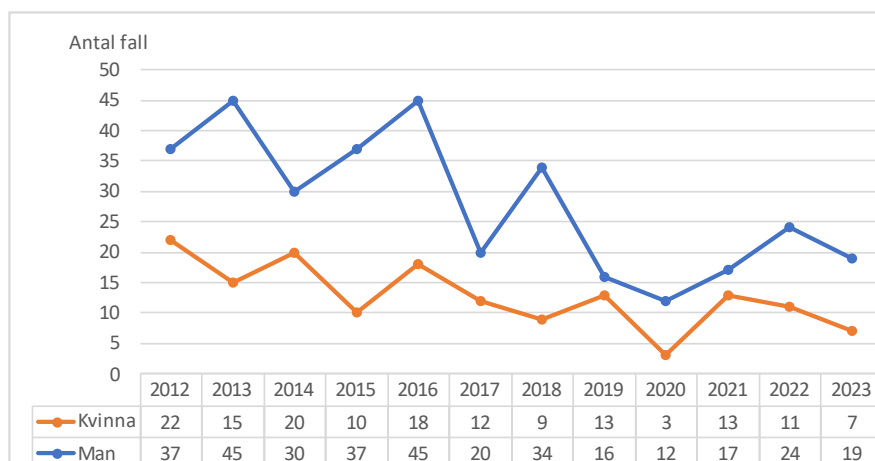
Shigella: 2023 anmäldes 17 fall, jämfört med 19 fall året innan. Alla var smittade utomlands och medianåldern var 37 år (13-70 år). Antibiotikabehandling bör övervägas eftersom smittsamheten är hög. Personer med riskyrken samt förskolebarn skall uppvisa minst ett negativt fecesprov efter adekvat antibiotikabehandling för att kunna återgå till arbete/förskola.

Hepatiter

Hepatit B: Under 2023 anmäldes 11 fall i åldrarna 23–67 år. Antalet fall är något lägre jämfört med 2022. Alla var smittade utomlands. Det var vanligast med smitta i Afrika (6 st), följt av Asien (3 st) och Östeuropa (2 st). Könsfördelningen var 7 kvinnor och 4 män. Smittväg saknas för sex av fallen, för fyra fall var smittväg mor-barn-smitta. Inget fall av akut hepatit B.

Sju av fallen diagnostiserades i samband med migrantscreening, ett fall vid screening av gravida, och tre provtogs då de visste om sin diagnos från hemlandet.

Hepatit C: Under 2023 anmäldes 26 fall, jämfört med 35 under 2022 och 30 under 2021 (figur 7).

Figur 7: Nyupptäckta Hepatit C fall åren 2012–2023, orange linje representerar kvinnor och blå linje är män.

Majoriteten av de nyupptäckta fallen var smittade i Sverige (20 st, 77 %), fyra personer med smittland Ukraina, en smittad i ett nordiskt land och en person uppgavs vara smittad utanför Europa.

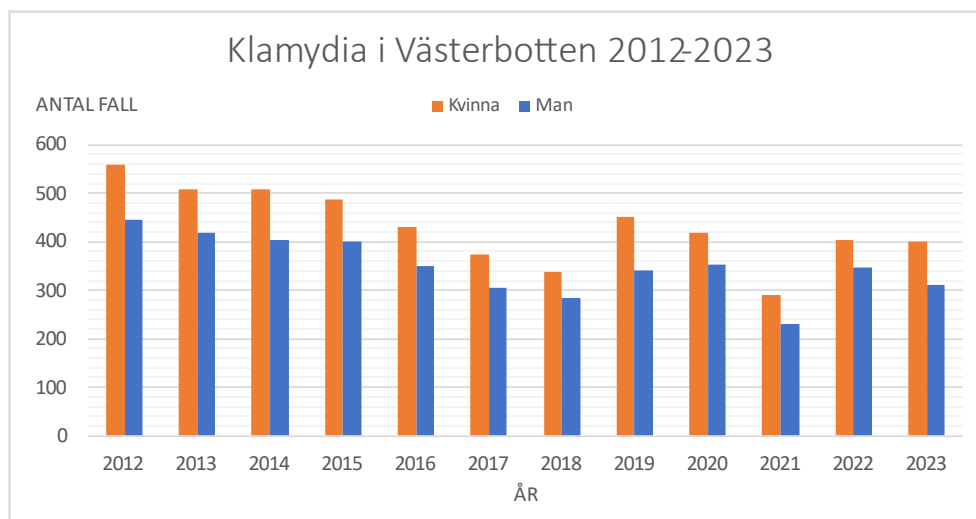
Medianålder vid diagnos var 41 år (22–72 år) och 19 (73 %) hade manligt kön. I majoriteten av fallen var intravenöst missbruk angiven som smittväg (18 st, 69 %), för sju personer kan inte smittväg säkert fastställas och en person sannolikt smittad vid tatuering. Anledning till provtagning var intravenöst missbruk i 9 fall, utredning av sjukdomssymtom hos 7 personer som till exempel förhöjda leverprover, 4 fall upptäcktes vid migrantscreening och för övriga 6 angavs olika orsaker, som smittspårning, uppgift saknas eller provtagning på anstalt eller enligt eget önskemål.

Sexuellt överförbara infektioner

Klamydia: Remisser för smittspårning av klamydiasmittad patient i Skellefteåområdet skickas till hudmottagningen i Umeå. [Remittering för smittspårning-rutin](#)

Under 2023 anmäldes 713 fall av klamydia i Västerbotten vilket är en minskning jämfört med 751 fall under 2022 (figur 8). Av länets klamydiafall var 402 (56 %) av juridiskt kvinnligt kön och 311 (44 %) av juridiskt manligt kön (figur 8). Medianåldern för klamydiafall var 23 år (0–66 år), flest fall ses i åldersgruppen 15–24 år (63 %, 448 st). Vanligaste smittvägen var sexuell kontakt med motsatt kön (92%, 654 st). Av de som testats positivt för klamydia hade 655 smittats i Sverige (92%).

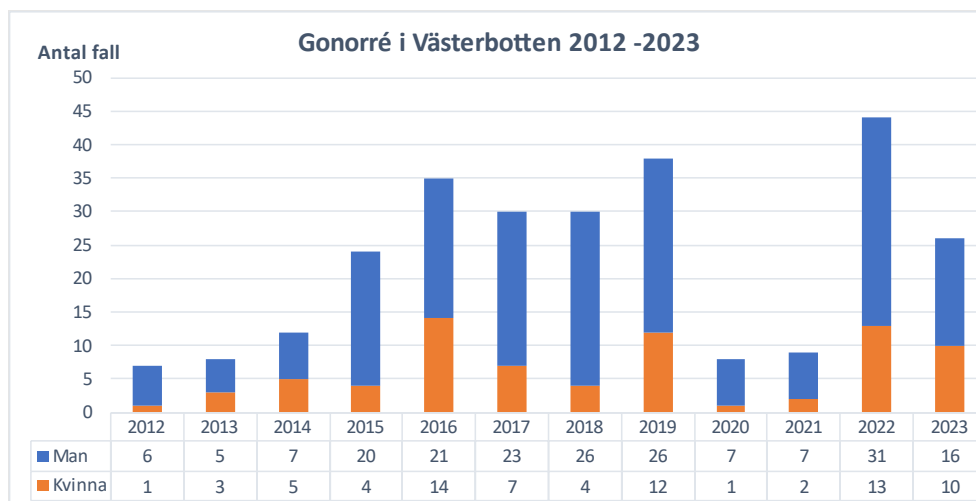
Smittspårning var orsak till provtagning i 282 fall (40 %), symtom var orsaken i 139 fall (19 %), 108 personer (15 %) provtogs av annan orsak, som till exempel test för säkerhets skull och 162 (23 %) provtogs vid screening i grupp vid högre förväntad förekomst.

Figur 8: Klamydia i Västerbotten åren 2012–2023. Staplarna visar fördelning av antal fall mellan juridiskt kvinnligt (orange) och juridiskt manligt (blå) kön.

Gonorré: Under pandemiåren 2020–2021 var antalet diagnostiserade fall av gonorré på väldigt låga nivåer med färre än 10 fall per år (figur 9). Under 2022 såg vi en rejäl ökning i Västerbotten då 44 fall anmäldes, vilket var det högsta antal fall av gonorré på ett år som noterats i Västerbotten. Denna trend verkar ha brutits och under 2023 diagnostiserades 26 personer med gonorré i Västerbotten.

Av de diagnostiserade fallen var 16 personer med juridiskt manligt kön (62 %) och 10 personer med juridiskt kvinnligt kön (38 %) (figur 9). Majoriteten är smittade i Sverige (21 st, 81%). Hälften smittades via heterosexuella kontakter (13 st, 50 %), 12 personer smittades via sexuell kontakt med samma kön (46 %) och för en person saknas smittväg. Under 2023 var det flest fall i åldersgrupperna 15 till 24 år (15 st, 58 %).

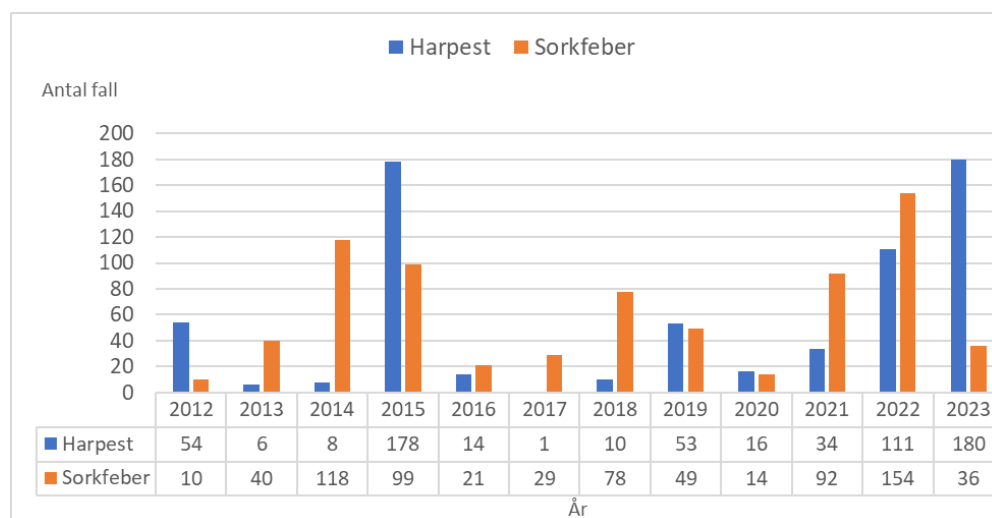
Figur 9: Antal fall av gonorré per år i Västerbotten åren 2012–2023 fördelat på juridiskt kön, för kvinna orange och man blå stapel.

HIV: Under året diagnostiserades endast 2 nya fall och båda var smittade utomlands.

Syfilis: Tre fall rapporterades under 2023, alla tre smittade i Sverige.

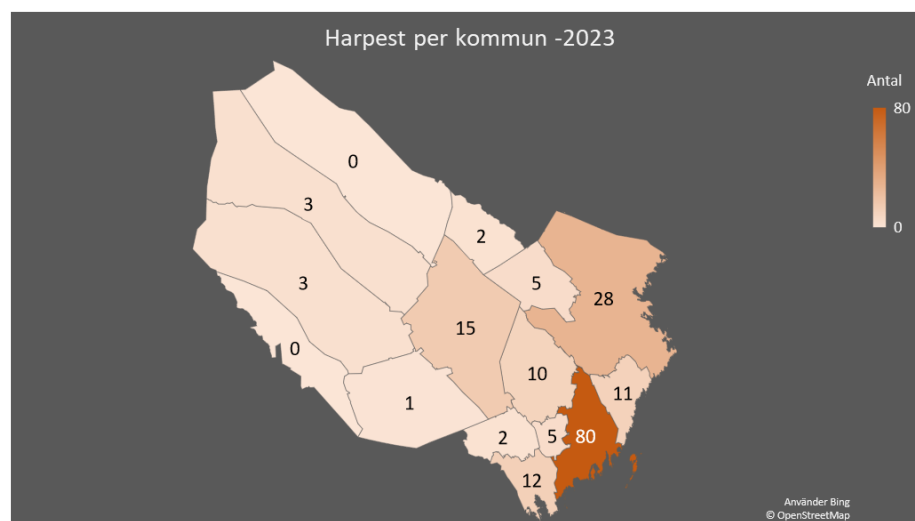
Inhemsk zoonoser (infektioner spridda från djur)

Under 2023 diagnostiserades 180 fall av harpest i Västerbotten medan antal fall av sorkfeber var betydligt lägre än under 2022. Senaste vi såg en så hög spridning av harpest var år 2015 (figur 10).

Figur 10: Antal fall av harpest (blå staplar) och sorkfeber (orange staplar) i Västerbotten åren 2012–2023.

Harpest: Året 2023 var ett år med många fall av harpest i länet, 180 fall diagnostiserades under året, jämfört med 111 fall året innan (figur 10). Medianåldern var 59 år, åldersintervall 2–84 år. Männen stod för 59 % (107 st) och kvinnor för 41 % (73 st) av fallen. Ovanligt många fall var smittade inom Umeå kommun (44 %, 80 st) (figur 11) jämfört med förra året då 20 % hade Umeå kommun som smittort. En del uppgavs smittade i centrala delar av Umeå vilket varit ovanligt tidigare år. Fall smittade i alla länets kommuner utom Sorsele och Dorotea, med en koncentration av fall längs kusten och Vindelälven (figur 11).

Figur 11: Antal fall av harpest per kommun under 2023. Smittort har tagits från kliniska anmälningar i de fall detta angivits, där det saknats har bostadsort använts.

Sorkfeber: Det anmäldes 36 fall, jämfört med 154 fall under 2022. Sorkfeberfallen var fördelade i åldrarna 6–76 år, och medianåldern var 59 år. Lika många män som kvinnor diagnostiserades med sorkfeber.

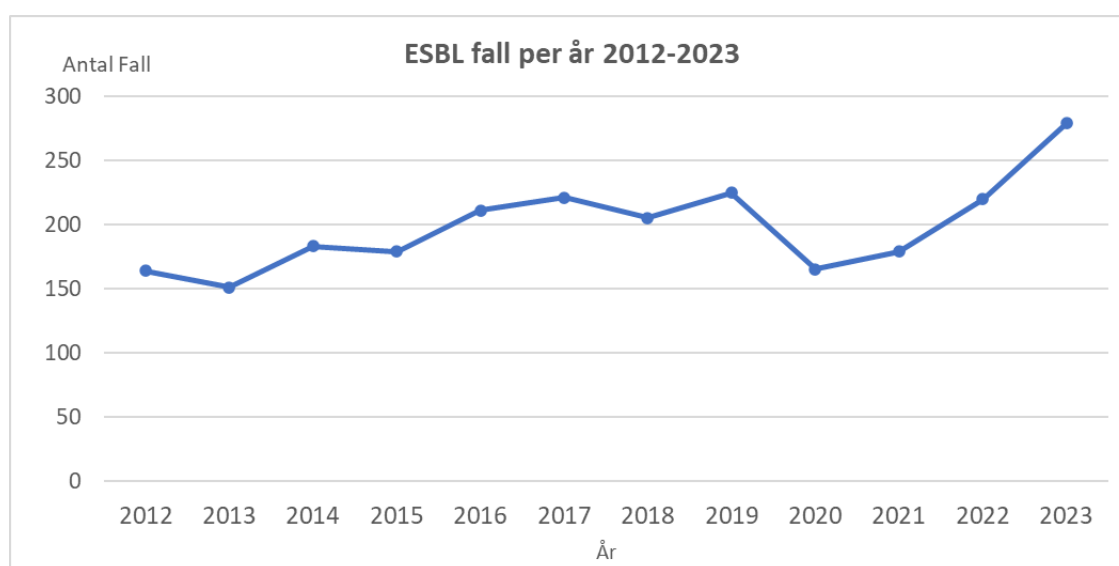
Barnsjukdomar som ingår i nationellt vaccinationsprogram

Kikhosta: Inga fall rapporteras i Västerbotten varken år 2022 eller 2023. Senast vi hade ett fall var 2021 då ett fall rapporterades. Det är en fortsatt trend med ordentlig nedgång från åren 2019 och 2020 då 62 respektive 15 fall diagnostiserades. Sedan 1 januari 2023 erbjuds alla gravida i Västerbotten gratis vaccination mot kikhosta för att ge skydd åt den nyfödda genom passiv immunisering.

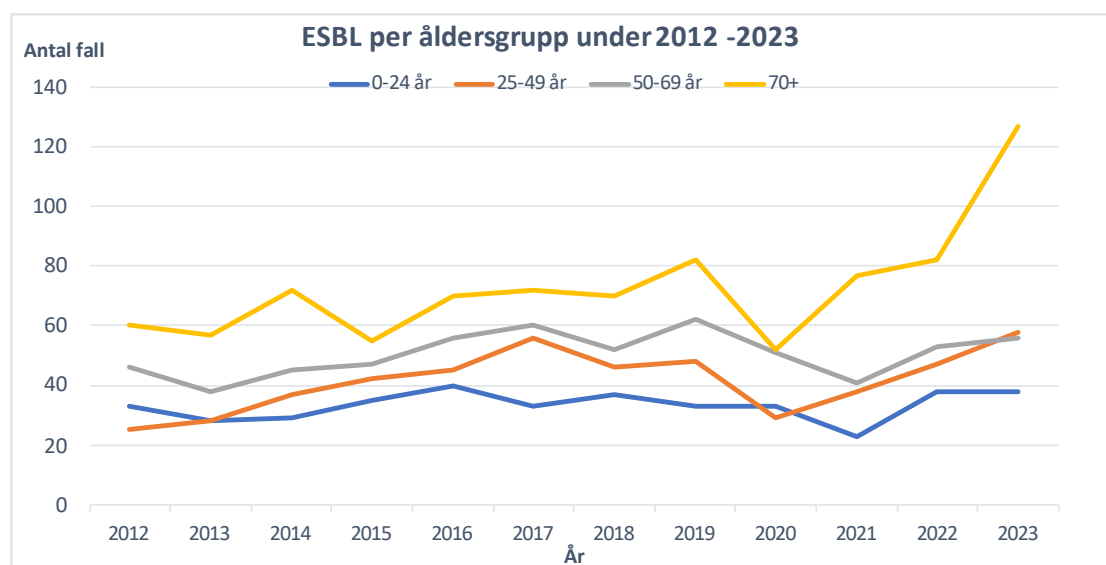
Påssjuka: Ett fall rapporterades under 2023 som var smittad utomlands.

Multiresistenta bakterier

ESBL (Extended Spectrum Beta Lactamase): Under året anmäldes 279 fall, jämfört med 220 under 2022, en ökning med 27 % (Figur 12). Fallen ökar mest bland personer 70 år och äldre. (Figur 13). Vanligast är fynd i urin (82 %) och isolerad bakterie E. coli (86 %). Fyra fall med ESBLcarba diagnostiserades under 2023.

Figur 12: Diagnostiserade fall av ESBL åren 2012–2023 i Västerbotten.

Figur 13: ESBL-fall fördelat på olika åldersgrupper åren 2012-2023 i Västerbotten.

MRSA (Meticillinresistenta gula stafylokker): Under 2023 anmäldes 103 nya fall, jämfört med 106 fall året innan. Medianålder för anmälda fall är 37 år (0-93 år) och 59 kvinnor (57 %) och 44 män (43

%). Av de anmälda fallen var 20 personer under 18 år, 56 personer 18-64 år och 27 personer 65 år och äldre. För de fall där smittland var angivet var 65 % (67 st) smittade i Sverige. Vanligaste smittvägen för de som smittats i Sverige var familjesmitta (34 %, 23 st) följt av smitta inom vård och omsorg (19 %, 13 st). Smittväg saknas för 36 % (24 st) av de som var smittade i Sverige.

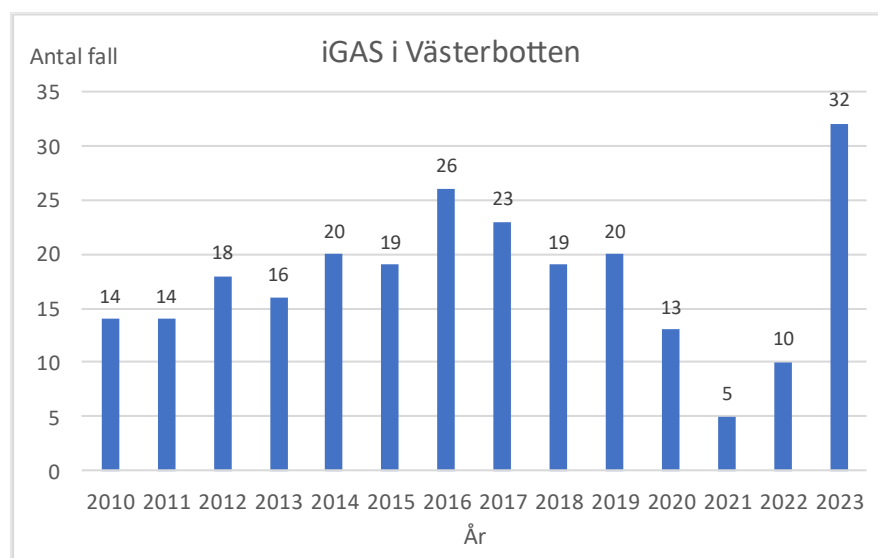
Pneumokocker med nedsatt känslighet för penicillin: Under 2023 rapporterades sju fall, vilket är lika många som under 2022.

VRE (Vancomycinresistenta enterokocker): Under året rapporterades två fall, båda smittade utomlands.

Invasiva infektioner (infektioner i t.ex. blod eller likvor)

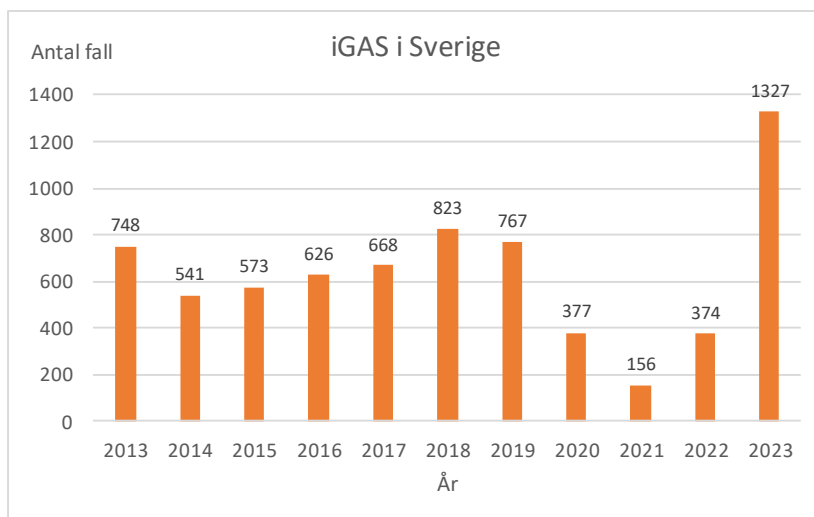
Pneumokockinfektion: Det rapporterades 31 fall under 2023 jämfört med 38 fall under 2022. Fallen var spridda i åldrarna 0–90 år med en medianålder av 68 år. Kvinnor stod för 11 fall (35 %) och män för 20 fall (65 %).

Invasiva betahemolyserande grupp A streptokocker (iGAS): Under 2023 rapporterades 32 fall i Västerbotten vilket är de högsta antal fall rapporterade sedan övervakningen startade (figur 14). Fallen rapporterade under 2023 var spridda i åldrarna 1–88 år med medianålder 62 år och fem fall var bland barn. Fler män än kvinnor insjuknade, 22 fall bland män (69 %) och 10 fall bland kvinnor (31 %).

Figur 14: Antal fall av invasiva grupp A streptokocker diagnostiserade i Västerbotten åren 2010–2023.

En variation av antal fall av iGAS över tid är vanligt. Under pandemiåren 2020–2022 var förekomsten av iGAS betydligt lägre än föregående år. Under 2022 och framför allt 2023 har en ökad förekomst av iGAS setts på flera håll i Europa och så även i Sverige. I Sverige rapporterades totalt 1 327 fall in under 2023 (figur 15), vilket är det högsta antalet sedan iGAS blev anmälningspliktigt år 2004. Folkhälsomyndigheten har genom helgenomsekvensering undersökt bakteriernas arvs massa som inte visat någon genetisk förändring av bakterierna till en mer virulent variant som förklaring. Olika bidragande orsaker har föreslagits till denna ökning som ses, till exempel ökade kontakter sedan restriktioner som rådde under pandemiåren togs bort som kan ha lett till minskad immunitet. Samtidig spridning av flertalet luftvägsvirus som covid-19, influensa och RS-virus kan öka risken för efterföljande bakteriell infektion och invasiv sjukdom för ett fåtal.

Figur 15: Antal fall av invasiv grupp A streptokocksjukdom i Sverige åren 2013–2023.

Invasiv streptokockinfektion är ovanligt men det kan vara ett livshotande tillstånd som kräver omedelbar vård. iGAS kännetecknas ofta av ett mycket akut insjuknande med snabbt stigande temperatur, påverkat allmäntillstånd och så småningom sänkt medvetandegrad. iGAS kan även leda till en allvarlig typ av mjukdelsinfektion med kraftig lokal muskelsmärta (nekrotiserande fascit) som leder till sönderfall av muskelvävnad. Vävnadsskadan kan bli mycket omfattande och kräver snabb kirurgisk behandling.

I Västerbotten har vi under hösten haft ett antal utbrott av scharlakansfeber, halsfluss och stjärtfluss på förskolor i länet. Det är viktigt med tidig diagnos och antibiotikabehandling för att begränsa smittspridning och minska risken för komplikationer.

Meningokockinfektion: Två fall av invasiv meningokockinfektion rapporterades under 2023. De senaste fem åren har antal fall varit mellan 0–4 fall per år.

Haemophilus influenzae: Åtta fall diagnostiserades under 2023. Åren 2018–2022 har antalet fall årligen legat mellan 0-5 fall.

Övriga infektioner

Tuberkulos: Under året diagnostiserades sex fall med tuberkulos i länet. Tre personer var smittade i Afrika, en i Sverige, och två i Asien. Medelåldern var 38 år (20–54 år) och hälften män och hälften kvinnor. Tre personer hade lungtuberkulos, en person hade lymfkörteltuberkulos och två i magtarmkanalen. Två personer var höggradigt smittsamma vid diagnostillfället.

Malaria: Tre fall av malaria rapporterades, alla tre olika typer av malaria, nämligen falciparum, vivax och ovale.

Legionärssjuka: Två fall av legionärssjuka anmäldes under året. Båda äldre än 65 år av vilka en var smittad i Sverige och en utomlands.

Denguefeber: Tre fall av denguefeber diagnostiserades i Västerbotten under 2023. De hade smittats i Asien och Karibien.

Vi som arbetar på Smittskyddsenheten Region Västerbotten:

Maria Marklund, smittskyddsläkare	090-785 14 00	maria.j.marklund@regionvasterbotten.se
Gunilla Persson, bitr smittskyddsläkare	090-785 20 15	gunilla.k.persson@regionvasterbotten.se
Therese Thunberg, bitr smittskyddsläkare	090-785 20 15	therese.thunberg@regionvasterbotten.se
Martin Angelin, bitr smittskyddsläkare	090-785 37 51	martin.angelin@regionvasterbotten.se
Anna Kauppi, smittskyddssjuksköterska	090-785 37 65	anna.kauppi@regionvasterbotten.se
Josefin Örnbjär, smittskyddssjuksköterska	090-785 37 49	josefin.ornbjar@regionvasterbotten.se
Denise Jarvis, Smittskyddssekreterare	090-785 13 68	denise.jarvis@regionvasterbotten.se

Statistik smittsamma sjukdomar diagnostiserade i Västerbotten de senaste fem åren *	2019	2020	2021	2022	2023
Mag-tarminfektioner					
Campylobacter	163 (104)	107 (25)	93 (9)	162 (63)	120(55)
EHEC	27 (13)	15 (4)	10 (1)	15 (5)	17(5)
Salmonella	39 (24)	29 (11)	7 (3)	21 (9)	28(9)
Shigella	16 (12)	0	8 (2)	19 (11)	17(17)
Yersinia	24 (2)	1	3	3 (1)	0
Cryptosporidium	17 (8)	11 (2)	3	29 (8)	9(4)
Giardia	33 (29)	30 (26)	35 (28)	34 (27)	13(11)
Hepatit A	4 (4)	0	0	0	0
Entamoeba histolytica	0	0	0	0	0
Blodsmittor					
Hepatit C	29 (3)	15 (2)	30	35 (7)	26(5)
Hepatit B kronisk	26 (26)	13 (13)	12 (10)	13 (13)	11(11)
Hepatit B akut	0	0	0	1 (1)	0
Hiv	14 (12)	7 (7)	9 (7)	10 (10)	2(2)
Sexuellt överförbara infektioner					
Klamydia	793	772	521 (28)	751 (29)	713(43)
Gonorré	38 (13)	8 (2)	9 (1)	44 (10)	26(5)
Syfilis	10 (4)	3 (2)	2(2)	2	3(3)
Inhemsk zoonoser (infektioner överförda från djur)					
Harpest	53	16	34	111	180
Sorkfeber	49	14	92	154	36
Barnsjukdomar vaccinationsprogram					
Kikhosta	62 (1)	15 (1)	1	0	0
Påssjuka	2 (1)	0	0	0	1(1)
Mässling	0	0	0	0	0
Röda hund	0	0	0	0	0
Multiresistenta bakterier					
ESBL	225	165	179	221	279
MRSA	108 (41)	87 (30)	95 (17)	106 (38)	103(36)
Pneumokocker med nedsatt känslighet för pc	13 (2)	3	5	7 (1)	7(2)
VRE	6 (0)	0	4 (3)	0	2(2)
ESBL _{CARBA}	3 (1)	1	2 (2)	4 (1)	4 (3)
Invasiva infektioner (infektioner i t.ex. blod eller likvor)					
Pneumokockinfektion	37	17	16	38	31
Betahemolyserande grupp A streptokocker (iGAS)	20	13	5	10	32
Meningokockinfektion	4	2	0	1	2
Haemophilus influenzae	3	0	1	5	8
Övriga infektioner					
Covid-19	0	8548 (45)	20323 (212)	33641 (167)	1987
Influensa A	435	125 (1)	72 (0)	829	323
Influensa B	0	64 (0)	0	5	55
Tuberkulos	12 (10)	7 (7)	10 (8)	9 (7)	6 (5)
Malaria	6 (6)	3 (3)	2 (2)	3 (3)	3(3)
Legionella	5 (1)	3 (0)	3 (0)	2 (0)	2(0)
Listeria	6	7	2	2	3
Denguefeber	3 (3)	1 (1)	0	3 (3)	3(3)

*Inom parentes = smittade utomlands